

DZIENNIK URZĘDOWY MINISTERSTWA FINANSÓW

WARSZAWA, 30 stycznia 1960

Nr 1

Poz. 1-2

T R E S C :

101280 III

OKÓLNIKI:

Poz. 1 z dnia 17 grudnia 1959 r. Nr Ks. 19/59 w sprawie wytycznych o opracowaniu branżowych planów kont dla zjednoczeń utrzymywanych z wpłat przedsiębiorstw.

Poz. 2 z dnia 29 grudnia 1959 r. Nr PO 21/59 w sprawie traktowania Komitetów Budowy Szkół jako organizacji społecznych.

1.

OKÓLNIK Nr KS. 19/59

z dnia 17 grudnia 1959 r.

w sprawie wytycznych o opracowaniu branżowych planów kont dla zjednoczeń utrzymywanych z wpłat przedsiębiorstw.

Ministerstwo Finansów, Departament Księgowości podaje do wiadomości, że przy opracowywaniu branżowych planów kont dla zjednoczeń na rok 1960 i lata następne należy stosować wytyczne zawarte w załączniku do niniejszego okólnika.

Jednocześnie wyjaśnia się, że centralne zarządy i inne jednostki równorzędne, które nie zostały jeszcze przekształcone na zjednoczenie utrzymywane z wpłat przedsiębiorstw i prowadzą oprócz własnej księgowości budżetowej różnego rodzaju wyodrębnione księgowości (jak np. księgowość rozliczeń z budżetem itp.), powinny te księgowości począwszy od dnia 1 stycznia 1960 r. prowadzić zgodnie z zasadami zawartymi w odpowiednich ustępach wytycznych, o których wyżej mowa.

Dyrektor Departamentu Z. Paryziński

Załącznik do okólnika Nr KS. 19/59
z dnia 17 grudnia 1959 roku.

W Y T Y C Z N E

w sprawie opracowania branżowych planów kont dla zjednoczeń utrzymywanych z wpłat przedsiębiorstw.

- Plan kont zjednoczenia utrzymywanego z wpłat przedsiębiorstw powinien obejmować:
 - konta zawarte w wykazie kont dla zjednoczeń, o którym mowa w ust. 2, zwanym dalej minimalnym wykazem kont dla zjednoczeń,
 - konta przeznaczone do ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez zjednoczenie we własnym zakresie.
- Minimalny wykaz kont dla zjednoczeń zawiera następujące konta:

Lp.	Symbol konta	Nazwa konta
1.	000	— Środki trwałe
2.	050	— Pozostałe wartości trwałe
3.	100	— Kasa
4.	110	— Rachunek rozliczeniowy funduszu administracyjnego
5.	112	— Rachunek rozliczeń z tytułu wyników
6.	113	— Rachunek bankowy funduszu rezerwowego
7.	133	— Środki pieniężne w drodze rozliczeń z tytułu wyników
8.	139	— Inne środki pieniężne
9.	220	— Zobowiązania inkasowe

- 230 — Pozostałe rozrachunki z odbiorcami i dostawcami
- 250 — Rozrachunki z tytułu płac
- 264 — Rozrachunki wewnętrzno-branżowe
- 269 — Inne rozrachunki
- 270 — Niedobory, szkody i nadwyżki
- 280 — Roszczenia sporne
- 300 — Rozliczenie zakupu
- 310 — Materiały
- 350 — Przedmioty nietrwałe w użytkowaniu
- 450 — Rozliczenia międzyokresowe kosztów
- 556 — Koszty administracyjne zjednoczeń
- 560 — Działalność pozaoperacyjna
- 801 — Straty i zyski działalności administracyjnej
- 831 — Wpłaty z zysku przedsiębiorstw
- 832 — Wpłaty przedsiębiorstwom dotacji podmiotowych
- 833 — Wpłaty przedsiębiorstwom dotacji przedmiotowych
- 834 — Wpłaty z zysku na rzecz ministerstwa
- 836 — Wpłaty ministerstwa z tytułu dotacji podmiotowych i przedmiotowych
- 837 — Przelewy na fundusz rezerwowy
- 838 — Dotacje z funduszu rezerwowego
- 839 — Rozliczenia z tytułu reorganizacji
- 850 — Fundusz statutowy
- 851 — Fundusz administracyjny zjednoczenia
- 884 — Fundusz rezerwowy zjednoczenia
- 885 — Inne fundusze specjalne
- 886 — Rezerwy i dochody przyszłych okresów.

- Konta wymienione w minimalnym wykazie kont dla zjednoczeń (ust. 2) funkcjonują według następujących zasad:

- konta: 050 — „Pozostałe wartości trwałe”, 100 — „Kasa”, 139 — „Inne środki pieniężne”, 220 — „Zobowiązania inkasowe”, 230 — „Pozostałe rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”, 250 — „Rozrachunki z tytułu płac”, 270 — „Niedobory, szkody i nadwyżki”, 280 — „Roszczenia sporne”, 300 — „Rozliczenie zakupu”, 310 — „Materiały”, 450 — „Rozliczenia międzyokresowe kosztów” i 886 — „Rezerwy i dochody przyszłych okresów” funkcjonują zgodnie z komentarzami podanymi w typowych planach kont;
- konta 000 — „Środki trwałe” i 350 — „Przedmioty nietrwałe w użytkowaniu” funkcjonują zgodnie z komentarzami podanymi w typowych planach kont z tym, że w zakresie środków trwałych zjednoczeń nie rejestruje się ich umorzeń, a w zakresie przedmiotów nietrwałych w użytkowaniu — ich zużycia.

Wartość środków trwałych otrzymanych w wyniku inwestycji własnych zjednoczenia względnie otrzymanych w drodze nieodpłatnej od innych jednostek jak również wszelkie zwiększenia wartości środków trwałych wprowadza się na konto 000 w korespondencji z kontem 850 — „Fundusz statutowy”. Rozchód środków trwałych (z tytułu ich likwidacji, sprzedaży itp.),

jak również zmniejszenie wartości w wyniku przeszacowania, księguje się na dobro konta 000 również w korespondencji z kontem 850. Ewentualne wpływy za sprzedane środki trwałe odnosi się na fundusz rezerwowy zjednoczenia.

Przedmioty nietrwale wydane do użytkowania wprowadza się na konto 350 w korespondencji z kontem 310. Wartość początkową przedmiotów nietrwale wycofanych całkowicie z użytkowania księguje się na dobro konta 350 w korespondencji z kontem 556 (poz. analityczna „Inwentarz”).

- 3) Konta 110 — „Rachunek rozliczeniowy funduszu administracyjnego”, 556 — „Koszty administracyjne zjednoczenia”, 850 — „Fundusz statutowy” i 851 — „Fundusz administracyjny zjednoczenia” funkcjonują zgodnie z przepisami określającymi zasady systemu finansowego zjednoczeń.

Konto 110 obciąża się za wpływy środków stanowiących równowartość wpłat przedsiębiorstw, a uznaje za pokrywane z tego rachunku wydatki administracyjne zjednoczenia.

Ewidencja szczegółowa do konta 556 winna zapewnić wyodrębnienie następujących pozycji analitycznych:

- a) Płace pracowników,
- b) Fundusz bezosobowy i prace zleczone,
- c) Świadczenia socjalne,
- d) Nagrody,
- e) Ubezpieczenia społeczne,
- f) Delegacje, przejazdy i przeniesienia,
- g) Transport,
- h) Koszty administracyjno-gospodarcze,
- i) Inwentarz (przedmioty nietrwale),
- j) Inne koszty
(w tym fundusz dyspozycyjny),
- k) Inwestycje zdecentralizowane,
- l) Remonty kapitalne.

Poz. g) obejmuje koszt usług obcego transportu osobowego i ciężarowego oraz koszt benzyny, smarów itp. rzeczowe koszty własnego transportu jednak bez kosztów osobowych, które są objęte odpowiednio pozycjami a) — e).

Poz. i) obejmuje wartość początkową przedmiotów nietrwale całkowicie wycofanych z użytkowania.

Poz. k) i l) obejmują kwoty rzeczywiście poniesionych (zarachowanych) kosztów inwestycji zdecentralizowanych (remontów kapitalnych) zjednoczenia pokrywanych w ramach preliminarza kosztów działalności administracyjnej. Koszty te nie są rejestrowane na kontach przeznaczonych do ewidencji działalności inwestycyjnej (remontów kapitalnych). Inwestycje zakończone wprowadza się na konto 000 w korespondencji z kontem 850 pod datą przyjęcia zakończonych inwestycji do eksploatacji.

Koszty inwestycji ewidencjonowane na koncie 556 przenosi się wraz z innymi kosztami administracyjnymi zjednoczenia na konto 801 niezależnie od tego czy inwestycje zostały w danym okresie sprawozdawczym zakończone.

Konto 850 służy do ewidencji równowartości środków trwałych i kosztów inwestycji w obiektach obcych liczonych w wartości początkowej.

Konto 851 służy do ewidencji funduszu administracyjnego zjednoczenia tworzonego z wpłat przedsiębiorstw, należących do zjednoczenia.

Zapisów związanych z tworzeniem funduszu administracyjnego dokonuje się na podstawie dowodów za-

rachowania narzutów należnych od przedsiębiorstw wchodzących w skład zjednoczenia w korespondencji z kontem 264 — „Rozrachunki wewnętrzno-branżowe”.

- 4) Konto 112 „Rachunek rozliczeń z tytułu wyników” służy do ewidencji operacji na rachunku rozliczeń. Księgowania na tym koncie dokonuje się na podstawie dowodów, dołączonych do wyciągu bankowego, w korespondencji z kontami 831, 832, 833, 834, 836 i 113.
- 5) Konto 113 „Rachunek bankowy funduszu rezerwowego” służy do ewidencji operacji na rachunku funduszu rezerwowego. Księgowania na tym koncie dokonuje się na podstawie dowodów, dołączonych do wyciągu bankowego, w korespondencji z kontami 884 i 112.
Konto 133 — „Środki pieniężne w drodze rozliczeń z tytułu wyników” obciąża się w korespondencji z kontami 831, 832, 833 i 836 za awizowane lecz nie potwierdzone wyciągiem bankowym wpłaty na rachunek rozliczeń, a uznaje za kwoty które wpłynęły na rachunek rozliczeń.
- 6) Konta: 831 „Wpłaty z zysku przedsiębiorstw”, 832 — „Wyплаты przedsiębiorstwom dotacji podmiotowych”, 833 — „Wyплаты przedsiębiorstwom dotacji przedmiotowych”, 834 — „Wyплаты z zysku na rzecz ministerstwa”, 836 — „Wpłaty ministerstw z tytułu dotacji podmiotowych i przedmiotowych” służą do księgowania efektywnych wpłat i wypłat dokonanych lub otrzymanych przez zjednoczenie od podległych przedsiębiorstw lub ministerstwa.

Zapisy bieżące na tych kontach są dokonywane na podstawie dowodów dołączonych do wyciągu bankowego.

W końcu roku dokonuje się na wymienionych kontach zapisów związanych z zarachowaniem należnych wpłat, wypłat względnie dotacji w korespondencji z kontem 264 — „Rozrachunki wewnętrzne branżowe” w zakresie rozliczeń zjednoczenia z przedsiębiorstwami względnie z kontem 269 „Inne rozrachunki” (konto analityczne „Rozrachunki publiczno-prawne”) jeśli chodzi o rozliczenia zjednoczeń z ministerstwem.

- 7) Konto 837 „Przelewy na fundusz rezerwowy” służy do ewidencji przelewów na fundusz rezerwowy zjednoczenia. Na stronie Wn konta 837 księguje się dokonane przelewy w korespondencji ze stroną Ma konta 884 „Fundusz rezerwowy zjednoczenia”. Podstawą księgowania są wyciągi bankowe. Zapisów na stronie Wn konta 837 dokonuje się jednocześnie z zapisami na rachunkach bankowych (Wn konto 113 „Rachunek bankowy funduszu rezerwowego”, Ma konto 112 „Rachunek rozliczeń z tytułu wyników”).

- 8) Konto 838 „Dotacje z funduszu rezerwowego” jest przeznaczone do ewidencji dotacji na finansowanie rozliczeń zjednoczenia z budżetem lub przedsiębiorstwami ze środków funduszu rezerwowego zjednoczenia. Udzielone dotacje księguje się na stronie Ma konta 838 w korespondencji ze stroną Wn konta 884 na podstawie wyciągu bankowego.

Równocześnie dokonuje się zapisów na kontach oddzielnych rachunków bankowych.

- 9) Konto 839 „Rozliczenia z tytułu reorganizacji” uruchamia się wówczas, gdy zjednoczenie:
 - a) przejmując prowadzenie rozliczeń z przedsiębiorstwami, które dotychczas rozliczały się za pośrednictwem innego zjednoczenia,
 - b) zaprzestając prowadzenia rozliczeń z przedsiębiorstwami, które przechodzą na rozliczenia z innym zjednoczeniem,
 - c) prowadzi przejściowo rozliczenia z przedsiębiorstwami podległymi innym zjednoczeniom,

d) jest jednostką nadrzędną przedsiębiorstwa, które przejściowo prowadzi rozliczenia z przedsiębiorstwem innego zjednoczenia.

Konto 839 obciąża się w korespondencji z kontem 831 w przypadku, o którym mowa w pkt a) i d), z kontami 832 i 833, w przypadku, o którym mowa w pkt b), z kontem 112 w przypadku, o którym mowa w pkt c), a uznaje w korespondencji z kontami 832 i 833 w przypadku, o którym mowa w pkt a) i d), z kontem 831 w przypadku, o którym mowa w pkt b) i z kontem 112 w przypadku, o którym mowa w pkt c). Podstawę zapisów stanowią w przypadkach o których mowa:

w pkt a) wyciąg z odpowiednich kont sporządzony przez zjednoczenie przekazujące przedsiębiorstwo, w pkt b) — kwoty zaksięgowane na kontach 831 — 833 w wyniku rozliczeń z przekazywanym przedsiębiorstwem,

w pkt c) — dokument, na podstawie którego przedsiębiorstwo otrzymało wypłatę lub dokonało wpłaty, i którego odpis należy przekazać temu zjednoczeniu, któremu ono aktualnie podlega,

w pkt d) — dokumenty nadsyłane przez zjednoczenie, z którym podległe przedsiębiorstwo prowadzi rozliczenia.

Postanowienia o zarachowywaniu na koniec roku należnych wpłat i wypłat zawarte w pkt 6) odnoszą się odpowiednio również do konta 839.

- 10) Konto 264 „Rozrachunki wewnętrzno-branżowe” służy do księgowania rozrachunków zjednoczenia z przedsiębiorstwami wchodzącymi w skład zjednoczenia, z tytułu wyników (scentralizowane rozliczenia z budżetem), z tytułu różnego rodzaju akcji gospodarczych prowadzonych przez zjednoczenie ze środków przedsiębiorstw i w ich interesie, oraz z tytułu różnego rodzaju rozliczeń związanych z funduszami specjalnymi bądź to tworzonych z wpłat przedsiębiorstwa bądź to stanowiących źródło wypłat zjednoczenia na rzecz przedsiębiorstwa. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 264 winna zapewnić wyodrębnienie rozrachunków prowadzonych przez zjednoczenia z poszczególnymi przedsiębiorstwami w przekroju poszczególnych tytułów.
- 11) Konto 269 „Inne rozrachunki” funkcjonuje zgodnie z komentarzami podanymi w typowych planach kont do konta 260 „Pozostałe rozrachunki” z uwzględnieniem jedynie faktu, iż rozrachunki wewnętrzno-branżowe są w zjednoczeniu ewidencjonowane na koncie 264 „Rozrachunki wewnętrzno-branżowe”.
- 12) Konto 560 „Działalność pozaoperacyjna” funkcjonuje zgodnie z komentarzami podanymi do tego konta w typowych planach kont z tym, że saldo konta 560 nie obejmuje kosztów i dochodów działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów określających zasady systemu finansowego zjednoczeń, które ewidencjonuje się zgodnie z wyjaśnieniami podanymi w ust. 4.
- 13) Konto 801 „Straty i zyski działalności administracyjnej” służy do bieżącego księgowania nadzwyczajnych strat i zysków zjednoczenia związanych z jego działalnością administracyjną względnie działalnością pozaoperacyjną nie ewidencjonowaną na koncie 560. W końcu roku przenosi się na konto 801 salda kont 556 i 560 po czym konto 801 zamyka się kontem 851 „Fundusz administracyjny zjednoczenia”.
- 14) Konto 884 „Fundusz rezerwowy zjednoczenia” służy do ewidencji stanu funduszu rezerwowego. Na stronie Ma konta 884 księguje się wszelkie zwiększenia funduszu rezerwowego w korespondencji ze stroną Wn

konta 113 „Rachunek bankowy funduszu rezerwowego”. Na stronie Wn konta 884 księguje się wszelkie zmniejszenia funduszu rezerwowego w korespondencji ze stroną Ma konta 113.

Ponadto na koncie 884 wystąpić mogą księgowania omówione w pkt 8); na konto 884 może być również odniesiony pozostały po dokonaniu rozliczeń z budżetem wynik działalności gospodarczej zjednoczenia (Wn 858 Ma 884 i równoległe Wn 113 Ma 112 lub odwrotnie).

- 15) Konto 885 „Inne fundusze specjalne” z odpowiednim podziałem w ramach ewidencji analitycznej służy do ewidencji gromadzonych i zarządzanych przez zjednoczenie funduszy specjalnych jak np.:

- fundusz postępu technicznego,
- scentralizowana rezerwa awaryjna,
- amortyzacja scentralizowana,
- ew. inne fundusze

z tym, że rachunki bankowe prowadzone odrębnie dla każdego funduszu specjalnego ewidencjonuje się na ogólnych zasadach na odrębnych kontach analitycznych w ramach konta 139 „Inne środki pieniężne”.

4. Jeżeli zjednoczenie prowadzi we własnym zakresie działalność gospodarczą, plan kont zjednoczenia winien być uzupełniony kontami przeznaczonymi do ewidencji danej działalności. Uzupełnienie, o którym tutaj mowa, winno w każdym przypadku brać pod uwagę minimalny wykaz kont podany w odpowiednim typowym planie kont. Poniżej zostają podane konta, o które zaleca się uzupełnić plan kont zjednoczenia, prowadzącego działalność gospodarczą we własnym zakresie:

- 1) konta niezależne od rodzaju działalności gospodarczej
- 010 — „Umorzenie środków trwałych” (czynne w zakresie wyodrębnionych środków trwałych użytkowanych wyłącznie w związku z działalnością gospodarczą):
 - 150 — „Kredyty obrotowe”,
 - 159 — „Zadłużenie przeterminowane”,
 - 200 — „Faktury nie zgłoszone do rozrachunku”,
 - 210 — „Należności inkasowe”,
 - 360 — „Zużycie przedmiotów nietrwałych” (czynne w zakresie wyodrębnionych przedmiotów nietrwałych użytkowanych wyłącznie w związku z działalnością gospodarczą),
 - 370 — „Koszty zakupu”,
 - 800 — „Straty i zyski” prowadzone dla ewidencji strat i zysków nadzwyczajnych związanych z działalnością gospodarczą zjednoczenia oraz sald kont rejestrujących wyniki operacyjne działalności gospodarczej. Saldo konta 800 podlega w księgach roku następnego przeksięgowaniu na konto 858 — „Rozliczenie wyniku”,
 - 830 — „Rozliczenia z budżetem” przeznaczone dla ewidencji rozliczeń z budżetem z tytułu wyników działalności gospodarczej zjednoczenia,
 - 858 — „Rozliczenie wyniku”.
- 2) Konta przeznaczone dla ewidencji działalności gospodarczej zjednoczenia w zakresie obrotu towarowego (np. sklepy wzorcowe).
- 323 — „Towary w sklepach”,
 - 383 — „Odchylenia od cen ewidencyjnych towarów w sklepach”,
 - 703 — „Koszty utrzymania sklepów”,
 - 759 — „Pozostała sprzedaż”.
- 3) Konta przeznaczone dla ewidencji działalności gospodarczej zjednoczenia o charakterze produkcyjnym bądź usługowym:
- 500 — „Produkcja podstawowa”,
 - 580 — „Rozliczenie produkcji towarowej”

- 600 — „Wyroby, roboty i usługi wykonane”,
 680 — „Odchylenia od cen ewidencyjnych produktów”,
 700 — „Koszty sprzedaży”,
 750 — „Sprzedaż produkcji towarowej”.

5. W razie rzeczywistej potrzeby plan kont zjednoczenia może być ponadto uzupełniony innymi niezbędnymi kontami, jak np. konta zespołu 9 wg typowych planów kont dla ewidencji inwestycji wykonywanych przez zjednoczenia ze środków przedsiębiorstw lub finansowanych ze środków budżetowych własnych inwestycji scentralizowanych zjednoczenia, które to konta funkcjonują wówczas zgodnie z zasadami podanymi w komentarzach do typowych planów kont.
6. Jeżeli zjednoczenie prowadzi we własnym zakresie działalność gospodarczą w formie organizacyjnie wyodrębnionej jednostki prowadzącej pełną księgowość i działającej na zasadach wewnętrznego rozrachunku gospodarczego, jednostka ta powinna prowadzić księgowość w oparciu o właściwy branżowy plan kont. W przypadku tym plan kont zjednoczenia winien być uzupełniony kontem 860 „Środki i fundusze wydzielone”, które funkcjonować powinno zgodnie z komentarzami podanymi w typowych planach kont.

2.

OKÓLNIK Nr P/O 21/59

z dnia 29 grudnia 1959 r.

w sprawie traktowania Komitetów Budowy Szkół jako organizacji społecznych.

W związku z wątpliwościami, które zaistniały przy opodatkowaniu wynagrodzeń wypłacanych przez Komitety Budowy Szkół, Ministerstwo Finansów wyjaśnia, że w zakresie spraw podatkowych wymienione Komitety należy traktować jako organizacje społeczne.

Z uwagi na powyższe, wynagrodzenia wypłacane przez Komitety Budowy Szkół zleceniobiorcom wykonującym dla nich świadczenia usług podlegają opodatkowaniu podatkiem od wynagrodzeń, jeżeli zostaną zachowane inne wymagane warunki dla opłacania tego podatku.

Ponadto, zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 13 grudnia 1957 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 1958 r. Nr 1, poz. 1) Komitety Budowy Szkół korzystają ze zwolnienia od obowiązku uiszczania opłaty skarbowej w tych przypadkach, w których przepisy przewidują to zwolnienie dla organizacji społecznych.

Dyrektor Departamentu J. Gabjan

Redakcja i Administracja Dziennika Urzędowego Ministerstwa Finansów, Warszawa, ul. Świętokrzyska 10/12

Prenumerata wynosi: rocznie — zł 40; półrocznie — zł 22.

Należność za prenumeratę należy wpłacać na r-k Ministerstwa Finansów — Zarząd Centralny Nr 1529/91/1-650, cz. 9/1, dz. 5, rozdz. 19 w V-tym Oddziale Miejskim NBP w Warszawie.

Otrzymała wpłata traktowana będzie jako zamówienie.

Należy zaniechać wysyłania zamówień i zawiadomień o dokonaniu wpłat. Rachunki wystawiane nie będą.

Reklamacje z powodu nieotrzymania poszczególnych numerów wnosić należy do Administracji w terminie do 15 dni po otrzymaniu następnego numeru.

ODBIORCA